
Re: Å overbringe en vond beskjed

BREV TIL REDAKTØREN

ELISABETH HOLMBOE EGGEN

Elisabeth Holmboe Eggen (f. 1974) er lege i spesialisering og programleder for barne-TV.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Email: elisabeteggen@gmail.com

Det er med tungt hjerte jeg leser om nok et eksempel på klønete kommunikasjon i en vanskelig situasjon, denne gangen observert av en medpasient og beskrevet som en «personlig opplevelse» i Tidsskriftet [\(1\)](#). Jo mer alvor i budskapet, jo mer klønete blir vi leger. Armene blir lengre. Øynene viker vekk, og vi blir stående ved sengen så vi kan rømme fort ut av døren. Skulle ønske jeg også hadde en slik historie å fortelle. Som presten som selv tok grep [\(1\)](#).

For jeg har vært vitne til så dårlig kommunikasjon av kolleger i alvorlige stunder at jeg har hatt lyst til å gripe inn. Eller rømme, eventuelt grave meg ned gjennom linoleumen. Men jeg så sikkert bare ned, flyktet vekk med øynene, og kroppen – og forbannet meg på at jeg aldri skulle være like klønete og feig. Men det har jeg sikkert vært.

Det letteste er å sette i gang å snakke. Fort, lenge og med mange vanskelige ord som er trygge. Alle de vante ordene kommer lett. Men ikke de aller vondeste, men viktigste. «Jeg beklager å måtte fortelle deg at prøvene av kulen viser at du har kreft». Lett å skrive, mye vanskeligere å si. Celleforandringer, umodne celler, tumor, til og med svulst, er nok lettere å si enn det ene ordet. Det som har svidd seg fast i angsten hos pasienten helt siden de bestilte legetimen. Kreft. Man trenger ikke si mer. De får ikke med seg mer den dagen.

Det er skrevet artikler om det, bøker. Det finnes en slags oppskrift. Gi et varsel om hva som kommer, si det rett ut – så stopp og se hva som skjer. Men for å klare det, må man orke å snakke med pasienten. Tørre å stoppe opp. Ta inn reaksjonen. Tåle gråten, tåle sinnet. Tåle å ikke kunne løse problemet. Ikke vite fasiten. Vi kommer til kort medisinsk, men det er da våre to viktigste etiske regler må brukes. Ofte lindre – ALLTID trøste.

Jo da, Øyvind Ekeberg har rett i at vi på medisinstudiet i Oslo fikk opplæring i dette [\(2\)](#). Tilbudet var der. Undervisningen var veldig god også. De arrangerte et seminar der innleide skuespillere skulle være pasient, som fikk triste nyheter av oss som spilte

leger. Skuespillerne skulle demonstrere ulike former for normale reaksjoner. Vi skulle ha rollespill med tilbakemelding fra gruppen. Skummelt for enhver – utålelig for en legestudent som har beskyttet seg selv mot å stå på tynn is hele oppveksten. Som har sørget for å vite alle svarene. Her var beskjeden klar. «Du får ikke snakke teknisk komplisert fag. Her handler det kun om pasientens respons, og dine egne reaksjoner.» Utålelig. Utenkelig. Så umulig at kun 30 % av kullet møtte opp. Til ett av de viktigste seminarene på hele studiet.

LITTERATUR

1. Onshuus K. Å overbringe en vond beskjed. Tidsskr Nor Legeforen 2014; 134: 1587. [PubMed]
2. Ekeberg O. Krevende kommunikasjon. Tidsskr Nor Legeforen 2014; 134: 1588. [PubMed]

Publisert: 28. oktober 2014. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.14.1171

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.